

ЩОДО ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «ПЕРЕВЕРНУТОГО НАВЧАННЯ»

Окара Д.В., Ковальова І.Л., Молчанюк І.В. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)

На сучасному етапі розвитку суспільства основним завданням вищої освіти є не стільки передавання студентам накопичуваних знань, скільки формування в них умінь самостійно навчатися й адаптуватися до динамічних умов навколишньої дійсності. Система освіти мусить реагувати на такі виклики часу.

«Перевернутий клас» - це педагогічна модель, в якій типова подача лекцій та організація домашніх завдань представлені навпаки. Основний принцип такої системи навчання - мотивація студентів до самостійного навчання і постійної взаємодії між собою. З матеріалами наступної лекції студенти ознайомлюються дома, а потім в аудиторії відводиться час на виконання вправ, обговорення проектів та дискусії. Відео лекції, створені викладачем, часто розглядаються як ключовий компонент у перевернутому підході. Авторами технології «перевернутий клас» є американські вчителі-хіміки Аарон Самс і Джонатан Бергманн, які у 2008 році записали відеоролики своїх уроків і перетворили їх на домашні завдання для учнів. На думку А.Самса, «коли учні приходять в клас, вони з'являються не для того, щоб дізнатися новий зміст, вони показують, як застосувати те, що вони дізналися дома за допомогою відео».

Пропоноване «перевернуте навчання», зокрема, передбачає відмову від таких, неефективних в умовах обмеженого часу, прийомів, як диктування конспектів лекцій, фронтальне опитування, перегляд презентацій тощо. Самостійне опанування студентами лекційного матеріалу сприяє розвитку їх пізнавальної активності, самостійності, почуттю відповідальності, мотивації учбової діяльності. Викладач виконує роль колеги і консультанта. Наступний крок - створення інформаційного середовища для публікації лекційних матеріалів. Це може бути персональний сайт викладача, мережа «Вконтакте», можна надсилати матеріали електронною поштою. Як будь-яке нововведення, онлайн-освіта викликає багато дискусій. З «перевернутим навчанням» все дещо інакше: майже всі згодні з тим, що цей метод варто спробувати. Основними причинами, за якими викладачі віддають перевагу перевернутої моделі, є: кращий досвід навчання для студентів, доступність підтримуючих технологій, позитивні перші результати використання. Так, серед тих, хто використовує перевернуте навчання, 57% назвали досвід успішним, 81% серед них вважають основними перевагами – поліпшення

подачі матеріалу та збереження інформації, 83% говорять про позитивний вплив на власну залученість у викладацьку діяльність, а 86% - про поліпшення ставлення з боку студентів при використанні перевернутого навчання. При цьому 75% визнають, що підготовка в умовах перевернутого навчання займає більше часу, ніж в традиційному, 51% викладачів під час підготовки до занять записують власні відеоматеріали. При використанні такої моделі викладачі спостерігають використання активності, кількості обговорень і розвиток співробітництва, можливість персоналізації навчання для конкретних студентів, підвищення ефективності навчання і більш точно оцінити знання студентів.

Позитивний досвід використання «перевернутого навчання» спостерігався нами при викладанні курсів «Економетрія» та «Математичні методи в інженерних розрахунках». Студентам-старшокурсникам були запропоновані матеріали наступної лекції, з якими вони повинні були самостійно ознайомитися, а потім на занятті проводився детальний розбір проблемних моментів, закріплення теоретичних знань та формування практичних навичок. Ефективність роботи була набагато кращою, ніж у попередні роки, коли навчання проводилось традиційними методами. Також зовсім не обов'язково при вивченні всіх тем переходити на «перевернуте навчання», можна комбінувати різні методи, у тому числі традиційні. Використання відео лекцій при викладанні вище зазначених курсів, на наш погляд, менш ефективно. Це пов'язано з тим, що матеріали містять формули, логічні висновки, низку обчислень, які краще сприймається у «статичному» вигляді (word-, excel- чи PDF- файлах). Студент має можливість вивчати матеріали у зручному йому темпі, якщо треба, повернутися знову до попередніх сторінок. Матеріали лекцій стають *особистим* конспектом студента, де у нього відмічені необхідні *особистим* позначки. На лекції звільняється час для більш продуктивного засвоєння матеріалу. Щодо викладача, то час до підготовки до лекції дійсно значно підвищується. Рівень вимог до лекційних матеріалів має бути дуже високим: лаконічний і в той же час насичений, текст, доступний для самонавчання студента. Найбільш допитливим можна поставити цікаві запитання, або запропонувати додаткові завдання. При вивченні деяких тем доцільно разом з матеріалами лекцій видати питання для самоперевірки, наприклад, у вигляді комп'ютерного тестування. Це не тільки дає змогу оцінити рівень самостійної підготовки студента, але, як свідчить наш досвід, підвищує зацікавленість студента у процесі навчання. Зовсім не обов'язково при вивченні всіх тем переходити на «перевернуте навчання», можна комбінувати різні методи, у тому числі традиційні. Отже, не зважаючи на клопітку роботу по підготовці матеріалів «перевернутих»

лекцій, ефективність роботи набагато покращується, така методика на практиці виправдовує себе.